

9585

KRAJOWY OŚRODEK BADAŃ I DOKUMENTACJI ZABYTKÓW W WARSZAWIE

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

Nr

1. Obiekt

KAPLICA GROBOWA RODZINY BIELSKICH na cmentarzu parafialnym

M 20/1

2. Czas powstania

1926 r.

3. Miejscowość

TRZESZCZANY

4. Adres 22-554 Trzeszczany

nr ewidencyjny działki 357, 360, 362

nr księgi wieczystej

5. Przynależność administracyjna

województwo lubelskie

powiat hrubieszowski.

gmina Trzeszczany.

6. Poprzednie nazwy miejscowości

b/z

7. Przynależność administracyjna przed 01.01.1999

województwo zamojskie

gmina Trzeszczany

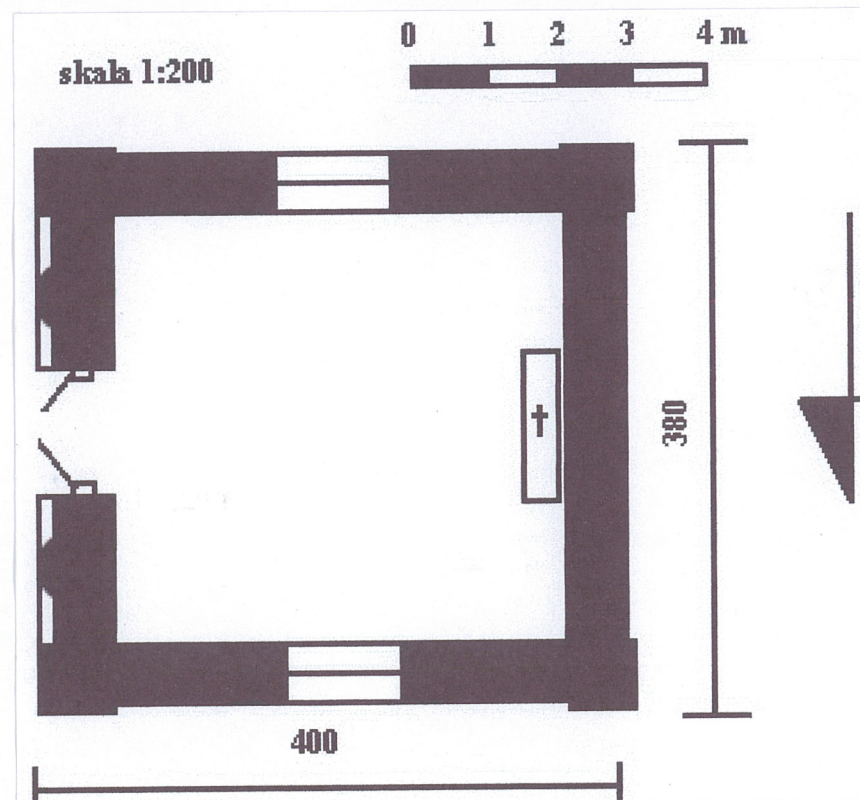
8. Właściciel i jego adres

Parafia rzymskokatolicka pw. Trójcy
Przenajświętszej i Narodzenia NMP
w Trzeszczanach

9. Użytkownik i jego adres

j/w

10. Rejestr zabytków

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Kaplica grobowa rodziny Bielskich, ostatnich właścicieli dóbr Trzeszczany została wybudowana w 1926 r., na cmentarzu rzymskokatolickim założonym na przełomie XVIII/XIX w. W jej wnętrzu pochowani są Ksawery Bielski, jego żona Maria i Jaś Bielski.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja: Cmentarz rzymskokatolicki w Trzeszczanach znajduje się w zachodniej części miejscowości, na skraju zabudowań, przy drodze prowadzącej do Mołodiatycz, po jej południowej stronie. Nieopodal jest usytuowany budynek władz gminnych (ok. 200 m). Nekropolia ma kształt zbliżony do prostokąta, podzielonego na kwatery, którego głównym elementem rozplanowania jest aleja prowadząca od bramy do w kierunku południowym. Cmentarz jest ogrodzony metalowym ogrodzeniem, składającym się z przesł rozpiętych na metalowych słupach na podmurówce. Kaplica znajduje się płd.-wsch. narożniku cmentarza.

Materiał i konstrukcja: Murowana z cegieł ceramicznych pełnych, łączonych zaprawą cementowo-wapienną, tynkowana od wewnątrz. Strop z desek, ułożonych do czoła. Więźba dachowa – drewniana, krokwiowo-płatwiowa. Pokrycie dachowe – gont. Posadzka – wylewka cementowa. Okna – ościeżnicowe, jednoskrzydłowe, wielokwaterowe. Drzwi – dwuskrzydłowe, płycinowe.

Rzut i bryła: Kaplica jest wybudowana na planie zbliżonym do kwadratu, z kryptą. Bryła prostopadłościenna, parterowa, nakryta dwuspadowym dachem.

Elewacje: Fasada (wsch.) – symetryczna, jednoosiowa, z narożami ujętymi lizenami, zwieńczona trójkątnym szczytem. Na osi otwór wejściowy flankowany dwoma pseudodoryckimi półkolumnami, wspierającymi płytę z białego marmuru z napisem GRÓB RODZINY BIELSKICH, poniżej data 1926. Szczyt z profilowanym gzymsem podciętym fryzem kostkowym. W polu tympanonu tarcza z herbem Jelita. Elewacja płn. – symetryczna, jednoosiowa, flankowana w narożach lizenami, zwieńczona profilowanym gzymsem, podciętym fryzem kostkowym. Otwór okienny – półkolisty ujęta szeroką wstęgową opaską z trzema pseudoklińcami. Elewacja płd. analogiczna. Elewacja zach. – symetryczna, bez podziałów osiowych, z lizenami w narożach, wspierającymi gzyms i trójkątny szczyt o podobnej formie jak w fasadzie, z pustym polem tympanonu.

Wyposażenie: Niewielki kamienny ołtarz, w formie płyty zwieńczonej gzymsem, z krzyżem części frontowej, pochodzący z czasu budowy kaplicy. Nad ołtarzem trzy marmurowe płyty z napisami: 1. **MARIA/ŻONA KSAWEREGO/ 1858-1922.** 2. **JAS/SYN JANA/ 1913-1916.** 3. **KSAWERY/SYN JÓZEFA/1842-1919**

Instalacje: Brak

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
35 m ³	11,4 m ²	Kaplica grobowa	nieużytkowany
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) Brak informacji o remontach prowadzony po 1944 r.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan kaplicy jest bardzo zły, zniszczone są ściany zewnętrzne (zawilgocone, ubytki tynku), konstrukcja dachowa (ubytki drewna i liczne ślady drewnojadów) oraz pokrycie dachowe (gont do wymiany).	
		20. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie Gruntowny remont generalny	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

D. Kawałko, Cmentarze województwa zamojskiego, Zamość 1994

25. Opracowanie karty ewidencyjnej (data i podpis)

Tekst mgr Jadwiga Czerepińska 09.2010

(data i podpis)

plany, rysunki mgr Jadwiga Czerepińska 09.2010

(data i podpis)

zdjęcia fotograficzne mgr Jadwiga Czerepińska 09.2010

(data i podpis)

miejsce przechowywania negatywów : WUOZ Lublin

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

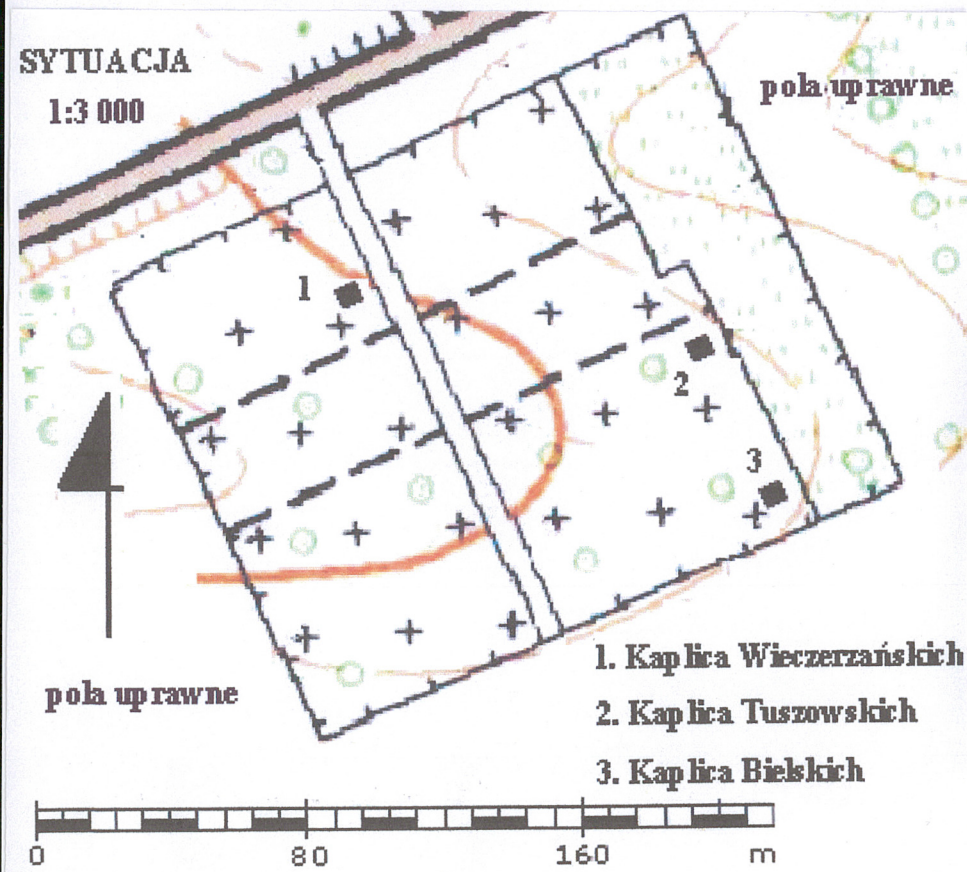
23. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

27. Załączniki 1, 2

1. Miejscowość Trzeszczany	<div>5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres</div> <div>KAPLICA GROBOWA RODZINY BIELSKICH na cmentarzu parafialnym</div>	6. Zawartość wkładki
2. Gmina Trzeszczany		Fotografie, sytuacja, orientacja
3. Powiat hrubieszowski		
4. Województwo lubelskie		

Spis fotografii.

1. Widok od pñ.-wsch.
2. Widok od pñ.-zach.
3. Widok na wnętrze kaplicy.
4. Szczyt kaplicy z herbem Jelita.
5. Dekoracja okna elewacji pñd.

3

4

5